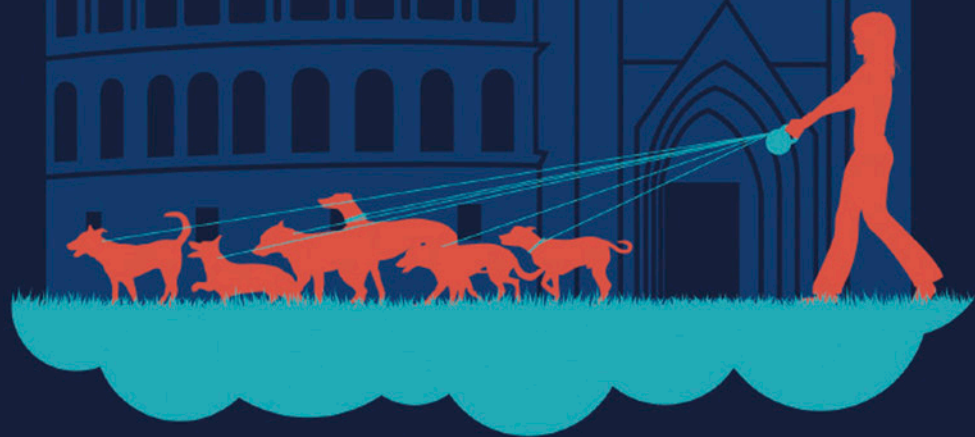


La
passejadora
de gossos

Francesc Bodí



PREMI DE NARRATIVA CIUTAT DE VALÈNCIA

Hui el senyor Navarro s'ha queixat dels meus serveis.

–Vam quedar que Diana tindria una atenció personalitzada –ha dit amb veu asèptica.

Jo era al supermercat, fent cua a la caixa, i Nora ja m'havia vist. De fet, el mòbil ha sonat justament quan ella m'adreçava un somriure tímid mentre passava articles a tota pala pel lector òptic. Nora és caixera del supermercat i sempre somriu així, com si tinguera por d'ofendre algú. Jo ja havia començat a deixar les coses damunt la cinta, però la dona de davant no tenia pressa: abocada al carro, semblava entestada a ordenar els articles alfabèticament. El senyor Navarro esperava una explicació, i jo no podia permetre que Nora la sentira, estava en joc la meua reputació, de manera que he intentat guanyar temps.

–Ho podem arreglar –li he contestat lacònica, mentre tornava les coses a la cistella i m'allunyava de la línia de caixes aparenyant un oblit.

El senyor Navarro és director de banc i m'ha entés a la primera.

–No és un tema econòmic –ha dit amb la seguretat d'un cirurgià de les finances–. Al qüestionari inicial hi consta ben clar. La seua empresa em va assegurar que Diana tindria una atenció personalitzada.

La meua empresa sóc jo, i Diana és la seua gossa. El senyor Navarro m'ha parlat de l'escena d'aquest matí. L'ha qualificada de «lamentable». Jo no entenia res.

–I més encara tenint en compte la finca. I l'hora! –ha reblat.

Aleshores he començat a ensumar que potser es tractava d'una qüestió d'honor.

M'explique. Hui hi ha hagut un canvi de plans. La notària m'ha telefonat a primera hora del matí i m'ha demanat si podia

arreplegar Napolió perquè ella tenia molta febre i li era impossible baixar-lo al carrer. Napolió és un apòstol del nihilisme que, als seus dotze anys, ha tingut temps de barrejar el vitalisme nietzscheà amb tot tipus de manies més pròpies de la moral de ramat. Per exemple, s'ha negat a fer les seues necessitats a l'Albereda. Sempre ha sigut molt remirat en segons quines coses, i hem hagut de baixar al llit del riu. Després, per no fer tard, he passat a buscar Diana abans de deixar Napolió. Com sempre, he tocat al timbre del senyor Navarro i m'he esperat al vestíbul mentre la portera faenejava. La senyora Navarro ha obert la porta del pis i Diana ha baixat corrents per l'escala. Però sembla que les feromones havien agafat l'ascensor, perquè Napolió ha experimentat una exacerbació del seu impuls dionisiac i se li ha llançat al damunt sense més preàmbuls tan bon punt ha botat l'últim escaló. Tampoc Diana ha necessitat massa preparatius, tot s'ha de dir. I en pocs segons la unió s'ha fet indissoluble. De fet, la portera ha intentat dissoldre-la inútilment a colps de granera mentre els xiquets de la finca, acompanyats de pares i criades, eixien per anar a escola. Els adults desfilaven amb el cap alt com si s'hagueren desdejunat una tassa de midó, els menuts es giraven entre curiosos i atemorits, la portera repartia llenya amb la granera i jo tractava de salvar la integritat dels meus clients. Aquella era l'escena *lamentable* a la qual es referia el senyor Navarro. Li he assegurat que ha sigut un imprevist i que podia estar tranquil, la seua Diana tindria un tracte personalitzat. «Més personalitzat del que vosté dóna als seus clients», he estat a punt d'amollar-li.

El senyor Navarro viu en una contradicció permanent. De sobte el seu món immutable ha començat a bellugar-se i les coses ja no són tan clares. Per exemple: dirigeix una caixa d'estalvis que ha balafiat els estalvis i ha deixat de ser una caixa per convertir-se en un banc. I ara està en un canvi difícil d'entendre. En potència és un banc, però en acte ja no és una caixa, sinó una caixa nacionalitzada. Això vol dir que, com a premi per balafiar

els estalvis dels clients, l'estat ha decidit injectar els diners dels que no són clients. *Injectar* no deixa de ser un eufemisme curiós. El sistema financer està passant uns moments difícils i necessita una injecció de liquiditat, diuen. Segons ells, el sistema financer és com el sistema sanguini que distribueix els recursos perquè el crèdit hi pugui fluir. Vaja, que sense els bancs no podríem viure. Per això hi calen aquestes injeccions. És com un tractament mèdic, asèptic, puntual. Però ací hi ha alguns errors conceptuals. Primer error conceptual: en realitat els han abocat els diners a cabassos; més que una tanda d'injectables, sembla una transfusió contínua. Segon error conceptual: les caixes no són caixes, perquè una caixa serveix per guardar-hi coses, i aquestes, pel que es veu, tenen el cul foradat. Tercer error conceptual: un sistema és un conjunt de parts organitzat segons una llei, i això vol dir que el sistema bancari no és un sistema, sinó una colla de lladres. D'aquesta mena d'errors conceptuals, la gent en diu *mentides*. I per això el senyor Navarro es debat en una contradicció permanent. De sobte ha passat de ser una persona respectable a ser un presumpte delinqüent. La gent el mira malament pel carrer, no tenen en compte els favors que el banc ha fet a tort i a dret, han oblidat ja les hipoteques gràcies a les quals van poder comprar el pis o el cotxe. Els clients prefereixen la gelor del caixer automàtic a la intimitat dels seus consells professionals al despatx. El món, en suma, s'ha tornat desagratit. Però ell està convençut que tard o d'hora resplendirà la justícia. De moment procura no contaminar-se: va de l'oficina a casa i de casa a l'oficina. Amb el cap alt i el coll tibet, és clar, per no veure les immundícies que hi ha per terra. El senyor Navarro viu al Pla del Real, en una finca de vint altures, amb pisos de dos-cents metres i portera reglamentària, envoltat de metges, advocats, empresaris i rendistes difícils de classificar. Resulta d'allò més comprensible que en aquesta illa de virtut l'escena lúbrica entre Napolió i Diana siga considerada *lamentable*. I no només pel mal exemple que pot suposar a segons

quines hores, sinó perquè deixa en mala posició Diana, i, de rebot, el seu amo. D'ací podem traure quatre corol·laris. Primer corol·lari: la moralitat té una clara dimensió temporal: depén de l'hora del dia. Segon corol·lari: alguns animals són susceptibles de ser subjectes eròtics, és a dir, tenen la capacitat de generar voluntàriament atracció sexual al marge d'aspectes purament fisiològics i/o reproductius. Tercer corol·lari, derivat del segon: com que l'erotisme és una creació cultural, alguns animals tenen cultura. Quart corol·lari, derivat del segon i del tercer: com que Diana ha après les habilitats de l'erotisme, alguns veïns poden pensar que el seu amo és el responsable de l'escena d'aquest matí, sense tindre en compte la lascívia de l'altre partenaire. Aquests corol·laris són vàlids si acceptem com a sistema axiomàtic deductiu les coordenades mentals del senyor Navarro.

El supermercat no era un bon lloc per a discutir-les, de manera que li he hagut d'assegurar que ha sigut un error meu i que no tornarà a passar.

–Diana tindrà una atenció *personalitzada* –he repetit.

Partint dels seus principis, açò sembla del tot incontestable.

Em dic Manela i sóc passejadora de gossos. Tinc vint anys, estudie Filosofia i estic desenamorant-me, però això són figures d'un altre paner. Relacionat amb la meua professió, és clar. En aquesta vida tot està relacionat, com deien els presocràtics. Si no, per cert, la filosofia no tindria res a fer. Però ara vull centrar-me en la meua faceta professional. Sóc autònoma. Ja sé que des del punt de vista personal aquesta afirmació és una obvietat, o hauria de ser-ho. En l'aspecte laboral, en canvi, la cosa és més discutible. I no per falta de voluntat. M'explique. Vaig anar a la Tresoreria de la Seguretat Social. Em va atendre un homenet calb, amb la cara afuada, el nas llarg i ulleretes de presbícia. Va començar a arregar impresos de damunt del taulell, però quan li vaig dir a què em dedicava es va

abocar per damunt les ulleretes i es va quedar mirant-me amb una certa cara avícola. Sempre he pensat que aquesta classe d'ulleretes són com una barana per al balcó dels ulls. Aquells que no poden mirar-se el món per damunt dels muscles se'l miren per damunt les ulleretes. Xiuxiuejant i amb gest paternal em va dir que em desaconsellava donar-me d'alta perquè serien més les despeses que no els guanys. Em vaig quedar perplexa: no crec que durant tota la setmana hagueren tingut ningú més fent cua per donar-se d'alta de res. Vaig pensar que potser no volia afrontar el problema d'encabir la meua ocupació en un catàleg d'activitats professionals massa encotillat, i vaig insistir. Al capdavant, el govern s'havia omplit la boca anunciant les noves ajudes als autònoms. L'home em va explicar que s'havien rebaixat algunes quotes d'afiliació i que els parats podien optar a cobrar la percepció tota de colp per poder establir-se d'autònoms. En poques paraules: les ajudes consistien a pagar menys.

—Pot provar com a emprenedora —va dir—. Però ningú no dóna res.

Jo estava d'acord amb l'última frase, però pensava que l'administració, si més no en temps de crisi, n'era una excepció. Hi vaig provar. Vaig recórrer un fum d'organismes i només vaig traure en clar que jo era això que se'n diu una *jove emprenedora*. D'ajudes, ni mitja. Perquè totes eren en negatiu, com l'anterior. Si no tenies avals o no et devien res, no podien ajudar-te. Vaig arribar a la conclusió que en realitat tots aquells organismes sí que m'havien servit per a una cosa: per a saber que jo era una *jove emprenedora* i que podia emprendre el que volguera; això sí, tota sola. De manera que vaig decidir treballar en negre. En realitat hauria de dir-se treballar en blanc. De fixar les coses per escrit, per exemple en un contracte, se'n diu posar les coses negre sobre blanc. I resulta que treballar en negre és treballar sense contracte. Misteris del llenguatge.

En realitat ja ho estava fent, això de treballar en negre. Feia uns mesos que passejava gossos. Primer va ser per fer un favor a

la veïna de sota. Després ella em va parlar del senyor Alegre, que també necessitava algú que li passejara el teckel que tenia. Aquest coneixia Gonçal. I així, a poc a poc, vaig haver d'organitzar-me. Ara tinc mitja dotzena llarga de clients fixos i alguns d'eventuals. De matí vaig a la facultat, i de vesprada estudie i passege gossos i m'ocupe de les meues coses. Això per regla general, perquè algunes voltes hi ha excepcions, gent que demana els meus serveis a primera hora del matí, o bé urgències imprevistes que m'obliguen a faltar a classe o a introduir canvis en els meus afers domèstics. Tot plegat em permet guanyar al voltant de sis-cents euros al mes, i dic al voltant perquè les urgències són més cares, i també faig serveis especials, que tenen una tarifa diferenciada. Després cal restar costos ordinaris, com ara raspalls, bossetes per als excrements, utensilis per arreplegar-los, algun esprai antiparasitari. Algú pot pensar que exagere, que els gossos no fan tanta caca. Un a un potser no, però tots junts la cosa canvia. I no sempre l'estat de la qüestió és tan *sòlid* com caldria desitjar. Els gossos són com les persones, uns mengen més que altres, i els gossos rics mengen més que els pobres. No cal explicitar-ne la conclusió. D'altra banda, els amos volen veure'ls ben pentinats, i quan arriba l'època de pelmudar no volen trobar pèls a casa. De fet, hi ha alguns propietaris convençuts que la muda no només se circumscriu a unes èpoques determinades, sinó també a uns espais ben concrets, com ara els jardins de Vivers, la qual cosa vol dir que jo m'he d'escarrassar per evitar que els amos troben evidències del seu error dins del domicili familiar, i que, per tant, em cal una bona provisió de raspalls i artefactes diversos. Açò són costos ordinaris. Però també n'hi ha d'extraordinaris. A pesar de tot, puc assegurar que de moment els meus ingressos nets no baixen dels sis-cents euros al mes. No nade de panxeta, però en tot cas són superiors a les meues despeses personals. I n'hi ha més coses: mane del meu treball i passege tot el que vull. Ja sé que Marx hi tindria molt a objectar, però a mi m'agrada passejar i sempre m'han agradat els gossos. L'economia no ho és tot.

I, a més a més, ningú no podria imaginar-se la quantitat de coses que una aprén en aquesta faena. Hi ha dies que resulten més productius que tota una setmana de classes.

La senyora Aurèlia s'ha menjat un altre tros de món. Ja fa uns anys que se'n menja, però darrerament està més golafre. Quan he tocat el timbre, la seua nora ja estava preparada: amb una mà subjectava el collar de Berto, i amb l'altra, la sogra. Berto s'ha posat content, ha remenat la cua i ha vingut carregat de vergonyes a olorar-me els camals dels pantalons. En realitat estava fent-me un escoltet: Les festes te les faré quan arribem al carrer, em xiuxiuejava, que ara ens poden malinterpretar. Després se n'ha tornat cap on era l'ama i li ha fet un grapat de bots tocant-li la panxa amb les potes de davant mentre lladrucava amb veu melindrosa: Quina pena que no ens pugues acompanyar, li ha declarat públicament. La senyora Aurèlia li ha volgut correspondre i ha allargat la mà en un gest maldestre per acaronar-li el cap. Tot plegat semblava com una xiqueta jugant a fer botar la pilota. Però en aquest cas era la pilota que buscava la mà de la xiqueta. De sobte m'ha fet la impressió que la senyora Aurèlia era una xiqueta molt menuda. Potser també li l'ha feta a Berto, perquè quan hem arribat a la porta, s'ha aturat, s'ha girat, cosa que no havia fet fins ara, i se l'ha mirada arquejant les celles en un gest de pena. La senyora Aurèlia ha alçat la mà dreta oberta i l'ha girada a un costat i a l'altre com si anara a cantar cinco lobitos tiene la loba, i ha dit:

–Guau, Berto –i ens ha mirat amb una cara d'escepticisme, com si li haguérem fet una pregunta que no poguera respondre.

Aleshores me n'he adonat. La gent pensa que el llenguatge és un instrument que tenim els éssers humans per intercanviar informació. Posem noms a les coses i així podem parlar d'elles encara que no hi siguem presents. Un bon dia a algú se li va acudir posar-li un rètol a un conjunt de coses que s'assemblaven entre si. Això

s'anomena arbre, va dir. I això que penja són les fulles. I això que bufa és el vent. I des d'aleshores podem dir, per exemple, que el vent mou les fulles dels arbres, encara que estiguem dins de casa, amb les persianes baixades, i no faça gens de vent. La gent pensa que els parlants de cada lloc han posat rètols diferents a les coses, i que les distintes llengües aprofiten per parlar del món i per intercanviar informació. La llengua és una eina neutral i intercanviable mitjançant la qual el pensament pot expressar el món de fora i el món de dins. Però açò no va exactament així, perquè el llenguatge i el pensament són la mateixa cosa, i la prova és que no podem pensar sense usar el llenguatge. Proven vostés a pensar sense paraules. El pensament humà és lingüístic. Això vol dir que el llenguatge no és només un sistema de comunicació, sinó la nostra manera de conèixer el món. A través del llenguatge organitzem el batibull inconnex de les nostres percepcions. Coneixem el món a través de la llengua, el classifiquem en conceptes i en camps semàntics, i copsem les seues relacions mitjançant les regles de la gramàtica. No podem conèixer més enllà del llenguatge. El llenguatge és la casa de la consciència.

Això vol dir que hui la senyora Aurèlia s'ha tornat a engolir un tros de món, concretament el tros que s'anomena *adéu*, perquè hui, a diferència dels altres dies, ja no ha dit adéu, sinó guau. I la part més important d'aquest oblit no és la teològica expressada en l'etimologia de la paraula, perquè fins ara, quan s'acomiadava de Berto, la senyora Aurèlia no li desitjava que se n'anara amb Déu. La senyora Aurèlia va oblidar Déu justament el mateix dia que va morir el seu marit, i el va oblidar a cosa feta. No, l'aspecte més important de l'oblit de hui és ben diferent. La senyora Aurèlia s'ha oblidat d'acomiar-se. Ella, que fa temps que s'acomia del món, s'ha oblidat d'acomiar-se. Si fóra una xiqueta en edat prelocutiva, algun psicòleg espavilat parlaria del paregut fonètic que ha justificat la confusió i dels reforços successius que a poc a poc la menarien a la paraula correcta, que significaria la conquesta

d'una nova parcel·la de realitat. A mesura que aprendria el llen-
guatge aniria aprehent trossets de món. Però la senyora Aurèlia
està justament en el procés invers: a mesura que oblida paraules,
va perdent trossos de món. A partir d'ara el món de la senyora
Aurèlia ja no té comiat.

Tan bon punt s'ha vist al replanell i amb la porta tancada,
Berto ha començat a fer-me les festes que em devia. Els primers
dies no me'n feia. Estirava diplomàticament la corretja per tal
de quedar-se a casa, i després, quan ja érem a l'altra banda de
la porta i es trobava desprotegit, es deixava dur amb cordialitat
però sense refiar-se'n. Caminava al meu costat, mirant cap a un
altre lloc com si la cosa no anara amb ell, fent veure que el meu
trajecte coincidia amb el seu, casualitats de la vida, i que, en tot
cas, la corretja que ens unia no hi tenia res a veure. I durant tot el
passeig no manifestava cap emoció. Feia les seues necessitats de
tràmit i defugia els intents dels altres gossos que volien fer amis-
tat. L'única cosa que li importava era la tornada. Si haguera dut
rellotge, se l'hauria mirat dissimuladament cada estona. Després la
cosa havia canviat, i ara és un dels membres més actius del grup.
Té bon caràcter, fa lliga amb els altres i durant tot el trajecte no
perd passada. Però a l'hora de tornar comença a estirar la corretja
fins que el solte a la planta baixa, i aleshores puja les escales de sa
casa com un huracà i grata la porta fins que li obrin, de manera
que quan jo hi arribe amb l'ascensor ell ja s'ha cansat de fer-li
festes a l'ama i s'està gitat al sofà al seu costat. Això vol dir que
Berto se'n recorda.

En canvi, potser hui la senyora Aurèlia no se'n recorda, de
Berto. Al món de la senyora Aurèlia ja no hi ha comiats, la qual
cosa significa que ara, mentre Berto passeja amb mi, ella no sap
que Berto hi és, ni sap que ha de tornar, ni tampoc no sap qui és
Berto. Si Berto no tornara, la senyora Aurèlia no el trobaria a fal-
tar, perquè no se n'ha acomiadat. Quan torne se n'alegrarà, algun
ressort al seu interior s'activarà encara i la farà somriure. Però si

no tornara, la senyora Aurèlia no ho notaria. I això, segons com es mire, té els seus avantatges.

Ferran i jo hem fet l'amor. Això de fer l'amor no sembla una expressió conceptualment gaire afortunada. Es poden fer coses, treballs, classes, esforços, sacrificis. Però, l'amor? Els sentiments se senten, s'expressen; no es fan. Encara que, en el cas de Ferran, potser la frase no és tan desencertada. Primera rectificació: Ferran *m'ha fet* l'amor. Jo m'he dedicat a preparar-ho tot. És dijous a la nit. Un dia d'allò més normal. A la vesprada, després de fer la passejada reglamentària, he anat deixant els gossos als seus domicilis respectius. No he tingut cap contratemps. No m'ha sonat el mòbil per avisar-me d'algun retard imprevist, els amos eren a casa, els ascensors no estaven desbaratats i fins i tot el senyor Alegre no ha volgut entrentindre'm més del compte. I demà és dia de cobrar. Aquesta setmana he fet un parell d'extres, i per a demà en tinc un parell més, amb la qual cosa la setmanada es presenta generosa, i jo estava contenta. No pels diners, sinó perquè m'he retrobat a la boca un regust de codonyat. És llarg d'explicar, són coses de la infantesa, però per a mi la felicitat té gust de codonyat. De sobte m'he adonat que era viva, que tenia faena, que demà començava el cap de setmana, que els meus gossos estaven bé i que feia un capvespre esplèndid. Ja sé que sembla l'anunci d'una assegurança de vida, però fins i tot el capvespre era bonic. El vent del matí havia agranat la boirina de la contaminació i havia deixat el cel ple de pinzellades rogenques. Les últimes escorrialles del dia s'escolaven per l'embornal del ponent. Feia la impressió que algun déu infantil havia mullat els dits al rovell del sol i es dedicava a gargotejar sobre el llenç del crepuscle un ramell de flors capritxoses, volubles, daurades, solars. M'he assegut en un banc i m'he quedat contemplant l'evolució màgica d'aquelles figures i preguntant que el déu pare no descobrira l'empastifada del menut. A poc a poc les

flors s'han tenyit de púrpura, de malva, i han començat a diluir-se entre el blau de l'horitzó. Ja sé que faig la bleda, però de tant en tant em pose poètica, no puc evitar-ho. I aleshores he sentit que tenia ganes de fer l'amor. Sempre que em pose poètica m'entren ganes de fer l'amor. És com si les metàfores m'avivaren les papallones de sota la pell. La cosa no és tan física com sembla, encara que parle de la pell i tot això. Els efectes sí que són físics, però les causes tenen més a veure amb les metàfores i amb el temps. No estic negant la biologia, que té les seues pròpies lleis i que a mi m'afecten com a tothom; de tant en tant jo també em sent arrossegada per un bullitori d'hormones desbocades. Però a voltes hi ha alguna cosa més, una esca filosòfica que encén la tempesta de les hormones. Per exemple hui. Jo tornava a casa i el sol estava ponent-se. Jo podia haver *vist* que el sol estava ponent-se, o haver *pensat* que el sol estava ponent-se, o haver-ho *donat per fet*; al capdavall, es pon tots els dies. Però no. M'he assegut en un banc i m'he quedat *contemplant* la posta de sol, el dia que s'esmunyia en un seguit de traços rogencs i el déu infantil que empastifava el cel i tot aquest reguitzell de metàfores. Jo sóc metafòrica, i és ací on està el quid de la qüestió. He notat les papallones voletejant sota la pell i he corregut a comprar una botella de cava i una safata de pastissets. Volia arribar a casa abans que Ferran. De fet, m'ha donat temps de preparar-ho tot perquè ell s'ha retardat. He posat la botella a la glaçonera i l'he deixada amb els pastissets damunt la tauleta de nit, he tret dues copes allargades amb peu altíssim i figura escultural que semblen l'encarnació de la feminitat feta cristall de bohèmia, he canviat la bombeta de baix consum per un ciri roig amb aroma de canyella, he obert la girada del llit com fan en els hotels de categoria i he posat un CD de jazz a l'aparell de música. Després m'he dutxat, m'he posat el barnús i m'he assegut al saló. Al cap d'una estona he notat frescor i he engegat el calefactor: un oblit imperdonable. Ferran sempre arriba precedit per un exèrcit de sorollets perfectament ordenats. Primer aplega el murmurí de l'ascensor que

puja, com un rosec de pinyons i engranatges, perquè l'ascensor no rosega igual quan puja que quan baixa. Després, el grinyol metàl·lic de la porta que s'obri, ja al replanell, i el crec de xapa vella quan es tanca. Tot seguit el dring de les claus que tentinegen en traure's de la butxaca l'anella que li fa de clauer. Si ve nerviós, augmenta l'esquelleria del manoll sencer mentre tracta de localitzar la clau concreta de la porta. I a voltes, quan té l'altra mà ocupada, el paf de ferralla que s'estavella contra el terra, i el consegüent bufit de resignació abans de notar la fressa victoriosa de la clau que penetra dins del pany. Al principi jo obria la porta i em llançava a fer-li una besada enmig del replanell, i ell em somreia, però no era un *somriure-somriure*, vull dir un somriure d'aquells que obrin de bat a bat la finestra de l'ànima. Fins que vaig intuir que no és que no s'alegrara de veure'm, sinó que jo acabava d'interrompre una batalla crucial just quan ell, amb la clau en posició d'atac, ja tenia la victòria a tocar de mans. Per això aquell no era un *somriure-somriure*, sinó un somriure de me-n'alegre-però-no-necessite-la-teua-ajuda. Conceptual cent per cent. Vaig comprendre que per a ell una victòria compartida era mitja victòria i vaig decidir deixar-li-la sencera. Al capdavall, quedar-se dins mentre ell anuncia la seua arribada amb aquest reguitzell de sorolls també té els seus avantatges: mai no pot agafar-te d'improvís. En fi, l'amor. Hui se li havia fet tard i a l'altra mà duia l'ordinador portàtil, de manera que jo he tingut temps de destapar la botella de cava, servir-ne dues copes, encendre el ciri i traure'm el barnús. Quan ha entrat, jo era al saló, dempeus, de cara a la porta, completament nua, amb un somriure picardiós a la boca i els braços subjectant dues copes de cava que bullia en un escalfred de bambolles. Ferran m'ha vist i s'ha quedat parat. En aquell moment ha arribat a sentir-se el bull del silenci. Després ha analitzat si la seua percepció era correcta i li ha faltat temps per tancar la porta del carrer. Els veïns! Ha fet un somriure de vaja-quina-sorpresa-i-precisament-ara. Ha penjat la caçadora a la perxa, ha guardat les claus al moble del vestíbul i ha entrat a

l'estudi per deixar l'ordinador damunt de l'escriptori. Després ha vingut i m'ha fet una besada. Li he donat la copa de cava:

–Per nosaltres –he xiuxiuejat.

Hem fet dringar les copes i ha begut un glopet. Aleshores s'ha adonat que jo seguia amb els braços entreoberts com si em faltara una abraçada, i ha decidit completar-la, però sense gaire decisió. Jo he aprofitat la circumstància per penjar-me del seu coll i fer-li una besada reglamentària. A continuació li he dibuixat rínxols al clatell mentre li xuclava el peçó de l'orella. Aquest és un ressort secret que no falla mai. O quasi mai, perquè hui no he notat cap efecte. Li he agafat les mans i l'he arrossegat cap a l'habitació. Amb una reüllada, Ferran s'ho ha mirat tot. El ciri de la tauleta de nit exhalant una llum pastel que feia tremolar els contorns dels mobles i semblava la foscor de suggeriments sensuals i aroma de canyella, la safata de pastissets com una estora de temptacions, la premonició de la merenga blanca entre el cruixit pervers de la pasta fullada, la nata impúdica regallant agosarada pel cucurutxo de neula, les guindes lascives, roges i llueus, i el pecat mortal del xocolate. I la trompeta de Cooti Williams espargint notes de tendresa i carícies tot just insinuades pel vel de la sordina sobre la pell tènue de l'aire. I, al bell mig, el llit obert, com un bombó acabat de mossegar que ensenya les entranyes de licor afrodisíac i llençols perfumats. Bade. Torne a badar. I dic açò perquè Ferran m'ha abraçat sense gaire força, m'ha fet mil besadetes, com si es disculpara per capítols, i m'ha dit que millor a la nit, després de sopar, perquè ara tenia molta faena, que ja s'havia compromés a lliurar-la demà i que si deixava el cava a la nevera i li posava una cullereta al coll de la botella aguantaria en perfectes condicions. I se n'ha anat. Conceptual cent per cent. Jo m'he quedat palplantada com un estaquirot, contemplant la meua derrota. En compte de dos cossos entrellaçats i exhausts pel fragor de la batalla, cremats per la flama de la passió, damunt del llit no hi havia res. El camp de batalla restava immaculat. Ni un cadàver, ni una arrapada, ni un

mos, ni tan sols un simple cabell. Acabava de perdre una batalla que no havia lluitat. No hi ha res a fer contra un exèrcit de conceptes. M'he assegut al llit i m'he menjat un pastís. De xocolate. Tota sola.

Després he desmuntat el campament i he començat a fer el sopar. Ferran teclejava a l'ordinador. Jo feia una truita de quera-dilles, perquè sé que la seua faena pot prolongar-se fins a hores intempestives i una truita és un bon recurs com a menjar fred. L'he feta ben grossa i a foc lent, perquè parara esponjosa. I, justament quan estava pegant-li la volta, la paella en la mà esquerra bolcada damunt del plat que subjectava amb la dreta, he sentit les mans de Ferran engrapant-me els pits i el seu alé eriçant-me el clatell. Tothom sap que aquest és el moment més delicat en la cocció d'una truita de quera-dilles. He intentat subjectar plat i paella sense que em caiguera cap regall a la mà. Després he girat la paella a la posició normal, he inclinat el plat i he deixat que la truita lliscara a poc a poc, suaument, fins a la paella. Ferran, mentrimentre, anava fent la seua. En pocs minuts, abans que la truita s'acabara de coure, m'ha fet l'amor. Segona rectificació: més que *fer-me'l*, me l'ha *perpetrat*. Allà, plantats, contra la bancada de la cuina; ni música, ni ciris, ni cava, ni pastissets. He de confessar que m'ha agradat, però jo ja no tenia el regust de codonyat a la boca.

Nora és una dona bonica. Més que bonica: bella. La bellesa és una qualitat curiosa. Hi ha gent que pensa que és subjectiva, que depén de nosaltres, que és una cosa de gustos, i contra gustos no hi ha res escrit, i, per tant, no hi pot haver disputa, ni discurs. I açò a la filosofia la molesta, perquè la filosofia és el discurs per excel·lència. Potser per això d'altres diuen que la bellesa és objectiva, que està fora, que no depén de nosaltres. Si una cosa és bella, nosaltres no podem negar-li la bellesa; l'hem d'acatar igual que acatem un color, o una olor. Però això no està tan clar, perquè el món no té colors, ni olors. En té per a nosaltres, però no en tindria si nosaltres no tin-

guérem ulls i olfacte, i si no tinguérem el cervell que tenim. Sense anar més lluny, el món d'alguns animals no té llum perquè ells no tenen ulls. I, per acabar-ho d'adobar, el món i les persones canvien i evolucionen constantment. Per evitar aquest problema, Plató va traure la bellesa del món de les sensacions i va afirmar que és una forma, un model intel·ligible, i que si les coses són belles és perquè s'assemblen a aquest model únic i universal. Però ara entropessem amb un problema més gros: Qui coneix el model? Els filòsofs, respon. Aleshores podríem preguntar: I el coneixen perquè són filòsofs, o són filòsofs perquè el coneixen? En fi, que la filosofia sempre n'ha de dir la seua. Però la qüestió, de vegades, no és tan complicada. Jo crec que la bellesa no depén únicament de les coses, ni de nosaltres, sinó de la nostra capacitat de gratar en la pell de les coses i d'aturar-nos, això sí, en el moment just. Per exemple, Nora. Si et quedes mirant-la penses que és una dona molt normal: estatura mitjana, pell blanca i un poc pigosa, llavis prims i dents blanquíssimes però desigualades, mitja melena de cabells negres recollits en una cua xicoteta i molt baixa d'aqueixes que s'enganxen en el coll del jaquetó, pits discrets, un cul potser massa generós i uns ulls de mel quasi sempre enrogits per la conjuntivitis al·lèrgica que pateix. Res de l'altre món. Però a mi em fa la impressió que si grates un poc sota la seua pell, la cosa canvia bastant. És el que vaig pensar anit, quan vaig baixar a sa casa. Volia fer ous fregits i no tenia ous. Jo sóc així. La gent vol fer ous i se li ha oblidat comprar sal. A mi se m'obliden els ous. Nora era a la dutxa i em va obrir la porta amb el cap mig ensabonat.

—Entretín-me'l, que està potros —em va dir assenyalant Llorenç mentre corria cap al bany traient-se el barnús.

Llorenç s'estava assegut davant la tele, però no la mirava. Agafava una de les seues pilotes i la llançava contra la pantalla, després n'agafava una altra i repetia l'operació. D'Artagnan se'l mirava des de la catifa envoltat de pilotes i amb cara de resignació. Em vaig asseure al seu costat i li vaig somriure. Es va quedar mirant-me i

va deixar caure a terra el projectil que tenia preparat. Li vaig fer una carantoina i em va tornar un somriure carregat de baves. Vaig comprendre que acabava d'oblidar la batalla que estava lliurant. Vaig agafar una d'aquelles revistes del cor que sa mare amuntega per tota casa, la vaig obrir sobre les seues cuixes i vaig començar a assenyalar-li els personatges que hi apareixien fins que Nora va acabar de rentar-se.

–Ja estava posant-se deficiós –va dir–. A aquestes hores vol que estiga al seu costat. No suporta perdre'm de vista. I D'Artagnan, el pobre, està rebentat.

Nora duia un barnús verd pistatxo i una tovallola de la mateixa tela enrotllada al cap i no parava de fregar-se els braços per entrar en calor.

–Vaig a fer una infusió –va decidir en veu alta.

Vaig pensar que Ferran, al pis de dalt, estaria a punt d'apagar l'ordinador i que potser jo em retardaria massa. Però ella va afegir:

–Relaxant –i ja no em va donar més opció, perquè es va esmunyir corrents cap a la cuina.

Nora està convençuda que aquestes infusions funcionen a la perfecció. Totes les nits en pren una i dorm com els angelets. En canvi, pel que fa als dos vàliums que s'engul amb el primer glop, ja n'és més escèptica. Els medicaments mai no l'han acabada de convèncer.

Vaig entrar a la cuina i vaig esperar mentre ella posava la tetera a bullir: sabia que volia dir-me alguna cosa. Les dones no necessitem la convocatòria formal d'una reunió per parlar; de fet, si hi haguera ordre del dia, l'incompliríem de dalt a baix, i potser l'acta apareixeria plena d'esmenes i esborradures, i, per descomptat, no hi hauria conclusions. Les nostres converses no necessiten conclusions. Però a Nora li costava d'arrancar. Per això a mi no em va costar gens ni mica intuir que volia parlar-me del *subjecte el·líptic*. Va desplegar la tauleta de la cuina, un d'aquests taulers que es pleguen repenjats a la paret, i hi va acostar dues cadires. Va traure

les tasses i els platets, les culleretes i els tovallons de paper, i ho va disposar sobre la taula. Tot això fent veure que estava enfaenada i sense deixar de fregar-se els braços amb les mans, com si fera molt de fred. Però no en feia gens. Després, mentre la infusió reposava, es va entretindre buscant un pot de mel que ella sabia tan bé com jo on era. I al remat va omplir les tasses i es va asseure al davant meu:

–L'advocat m'ha dit que això és una estratègia molt trillada. I encara més ara, en temps de crisi. De segur que ha tancat l'empresa i està treballant en negre.

Ací estava: el *subjecte el·líptic*. Exactament com jo havia previst. Qui hauria tancat l'empresa i estaria treballant en negre era Rafel, el seu exmarit. Si Nora se'l troba pel carrer, diu: «*Me l'he trobat*», o «*L'he vist de lluny*», o «*S'ha fet el desentés*». D'ençà que es van separar, Rafel va perdre el nom. Nora pensa que a còpia de no esmentar-lo acabarà desapareixent, però no s'adona que el buit del seu nom continua ocupant un espai en el parany del llenguatge. Nora i Rafel es van conèixer fa tretze anys. *Per culpa* del cinema, segons Nora. Això em va dir fa dos anys, ja separada, quan vaig vindre a viure a aquesta finca. Supose que en algun moment, al principi de la relació, hauria dit que s'havien conegut *gràcies* al cinema. En tot cas, s'havien conegut *al* cinema. Els dos anaven a les Sales Albatros i els dos anaven dimecres, dia de l'espectador, de manera que moltes voltes coincidien veient la mateixa pel·lícula, i d'altres es veien al vestíbul. Nora diu que si hagueren anat els caps de setmana no s'haurien conegut, perquè el cine està molt més ple, i aleshores tot hauria rodat millor. Jo crec que no té raó. Les sales dels multicines no solen ser gaire grans, però també és cert que el dia de l'espectador hi ha bastant gent. O siga: que es van conèixer perquè es van agradar; si més no, en aquell moment. Sembla que van començar saludant-se a l'entrada o a l'eixida, i un bon dia es van trobar comentant alguna pel·lícula mentre feien cua a la taquilla. El seu amor va anar brostant en la penombra de les projeccions i va créixer en tres anys de festeig. Nora mai ha sigut

massa explícita sobre això. Un any després de casar-se va arribar Llorenç i, segons Nora, Rafel va començar a anar-se'n. Quan el xiquet en tenia quatre, el pare se'n va anar definitivament, i entre ell i el domicili familiar només va quedar el filet fràgil de la pensió alimentícia escrita en una clàusula breu al conveni regulador de la separació. Ara, pel que es veu, Rafel ha decidit tallar aquest filet per la via dels fets consumats. Fa dos mesos que no li ingressa la pensió. El primer mes li vaig aconsellar que anara a l'advocat, però ella no va voler perquè pensava que podia ser un retard sense més importància o un error bancari.

—Li he dit que necessite els diners i que presente la demanda al jutjat.

Nora m'ho deia envoltant amb les mans la tassa fumejant, com si el fred inexplicable que patia li haguera gelat aquells dits d'ungles mossegades.

—Sóc una mileurista i pague més de tres-cents euros d'hipoteca. I després hi ha la llum, l'aigua, el gas, la comunitat, el telèfon, les despeses de Llorenç que cada volta se'n puguen més. Ara han distanciat les cites al fisioterapeuta i al logopeda, i el pediatre m'ha dit que les necessita més que mai, que estem en els anys clau i que no deixi perdre aquests tractaments, de manera que hauré de buscar-me'ls pagant.

Amb els ulls tancats va fer un glopet a la tassa i se'l va engolir com si s'haguera empassat un tros de pa dur. Els va obrir tots embassats. Quan plorava, la conjuntivitis se li alleujava. Ella deia que per això plorava tant, perquè sempre havia preferit els remeis naturals.

—I saps què m'ha dit, l'advocat? Saps què m'ha dit? —les mans havien començat a tremolar-li i premia la tassa amb força per tractar d'evitar-ho—. Que vol tres mil euros de dipòsit per començar el plet!

Va fer un altre glop, però ara sense tancar els ulls. Premia la tassa amb tanta força que els tendons de les mans li dibuixaven un mapa de ràbia sota la pell.